

N. B. : (1) Attempt any **four** questions.

(2) Marks are indicated against **each** question.

1. Explain the contribution of the behaviourist school of psychology to Education. 20
2. Discuss the different types of learnings given by Tolman's sign learning theory, give its educational implications. 20
3. Explain Goleman's theory of Emotional Intelligence in detail. 20
4. Differentiate between type theories and trait theories of personality. 20
5. Explain the concept of Inclusive education. Critically examine the need of Inclusive Education in the present context. 20
6. Explain the different types of defence mechanisms with illustrations. 20
7. What is Visual Impairment ? How is it classified ? Discuss the educational provisions for the visually impaired. 20
8. Write short notes on (any **four**) :— 20
 - (a) Important stages in the creativity process
 - (b) Steps in Problem Solving Thinking
 - (c) General characteristics of children with Auditory Impairment
 - (d) Concept of 'Discovery learning'
 - (e) Educational Implications of Hill's Reinforcement Theory
 - (f) Meaning of Intelligence.

(मराठी रुपांतर)

सूचना : कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

१. मनोविज्ञानच्या 'व्यवहारिक विचारधारकांच्या' शिक्षणात योगदान स्पष्ट करा.
२. टोलमॅनच्या सांकेतिक अध्ययन उपपत्तिनुसार अध्ययनाच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा, त्यांचे शैक्षणिक फलितार्थ लिहा.
३. गोलमॅनची संवेगात्मक बुद्धिमत्ता उपपत्ती सविस्तर स्पष्ट करा.
४. व्यक्तिमत्त्वाच्या प्रकार उपपत्ती व लक्षण उपपत्ती मधील फरक सांगा.
५. समावेशित शिक्षणाची संकल्पना स्पष्ट करा. विद्यमान स्थितीत समावेशित शिक्षणाच्या आवश्यकतेचे समीक्षात्मक परीक्षण करा.
६. सोदाहरण संरक्षण यंत्रणेचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
७. दृश्य क्षतिग्रस्तता म्हणजे काय ? ह्याचे वर्गीकरण कशा प्रकारे केले जाते ? दृश्य क्षतिग्रस्तांसाठी विविध शैक्षणिक तरतूदींची चर्चा करा.
८. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात लिहा :-
 - (अ) सर्जनशीलतेची विविध अवस्था
 - (ब) समस्या निराकरण पध्दतीचे सोपान
 - (क) त्रवण क्षतिग्रस्त बालकांची सामान्य वैशिष्ट्ये
 - (ड) 'शोध द्वारे अध्ययनाची' संकल्पना
 - (इ) हलचे प्रबलन उपपत्तीचे शैक्षणिक फलितार्थ
 - (फ) बुद्धिमत्तेचा अर्थ.